

CONGRÉS INTERNACIONAL

MERCATS DEL LUXE, MERCATS DE L'ART

LA CORONA D'ARAGÓ I LA MEDITERRÀNIA EN ELS SEGLES XIV I XV

DEPARTAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART • DEPARTAMENT D'HISTÒRIA MEDIEVAL

7 - 10. setembre. 2010

Sala de Junes, Facultat de Geografia i Història
Av. Blasco Ibàñez, 28 - 46010 València.

DIMARTS 7 DE SETEMBRE DE 2010

SESSIÓ DE MATÍ

9'00 h Recepció

Conferència d'obertura

9'30 h Paulino **IRADIEL** (Universitat de València)
Otro mercado, otra historiografía paralela

Promotors i clients del luxe

10'30 h Francesca **ESPAÑOL** (Universitat de Barcelona)
Clients de qualitat i mercat artístic a la Corona d'Aragó en època gòtica

11'30 h Pausa

12'00 h Sophie **CASSAGNES-BROUQUET** (Université de Toulouse-Le Mirail)
Élites et habitudes du luxe dans le Midi du Bas Moyen Âge

13'00 h Tina **SABATER** (Universitat de les Illes Balears)
Nobles i mercaders com a promotors de l'art: els retaules gòtics de Mallorca

SESSIÓ DE VESPRADA

El luxe de la memòria. Llibres i escriptura

16'30 h Francisco **GIMENO BLAY** (Universitat de València)
lactantiæ libros quærun. Libros de lujo en el otoño medieval

17'30 h Miguel Ángel **PALLARÉS** (Universidad de Zaragoza)
El Conde Lucanor y el unicornio. El libro como elemento de ostentación en la Zaragoza de finales del siglo xv y principios del xvi

18'30 h María Luisa **LÓPEZ-VIDRIERO** (Biblioteca Real)
Superficies del lujo: lectura periférica del libro renacentista

DIMECRES 8 DE SETEMBRE DE 2010

SESSIÓ DE MATÍ

Els espais de l'ostentació

10'00 h Luis **ARCINIEGA** (Universitat de València)
Los ojos de la arquitectura. Espacios para ver y ser visto

11'00 h Pausa

11'30 h María Rosa **TERÉS** (Universitat de Barcelona)
Preferències artístiques i objectes de luxe de les elits catalanes del Quatre-cents: les modes de palau

12'30 h María **BARCELÓ** (Universitat de les Illes Balears)
Luxe i interior domèstic a la Mallorca dels segles xiv i xv

SESSIÓ DE VESPRADA

- 16'30 h Amadeo **SERRA** i Teresa **IZQUIERDO** (Universitat de València)
De bona fusta dolrada per mans de mestre: techumbres policromadas en los palacios de la Corona de Aragón (siglos XIV-XV)
- 17'30 h Antoni **RIERA** (Universitat de Barcelona)
La reglamentació del luxe a les taules reials: anàlisi comparativa de les ordenances palatines de Jaume III de Mallorca i Pere IV d'Aragó

DIJOURS 9 DE SETEMBRE DE 2010

SESSIÓ DE MATÍ

La riquesa dels objectes

- 10'00 h Joan **DOMENGE** (Universitat de Barcelona)
Argenters, marxants de joies i d'altres « coses de grans preus » a la cort aragonesa (1387-1416)
- 11'00 h Pausa
- 11'30 h Germán **NAVARRO** (Universidad de Zaragoza)
La producción y el comercio de tejidos de seda en la Corona de Aragón en el siglo XV
- 12'30 h Javier **MARTÍ** (Museu d'Història de València)
Adornos para el más allá. Ornatos de uso personal en materias exóticas procedentes de contextos arqueológicos de Valencia
- 13'30 h Carles **VELA i AULESA** (Institució Milà i Fontanals, CSIC, Barcelona)
L'especieria, el luxe com a ofici

SESSIÓ DE VESPRADA

Intercanvis, modes i contactes

- 16'30 h Josefina **PLANAS** (Universitat de Lleida)
La biblioteca de Benedicto XIII y el scriptorium de Peníscola: el protagonismo de las relaciones internacionales en la elaboración de códices de lujo
- 17'30 h Matilde **MIQUEL** (Universidad Complutense de Madrid)
La novedad de lo desconocido. La procedencia foránea como elemento de lujo y ostentación en los retablos medievales valencianos
- 18'30 h Joan **MOLINA** (Universitat de Girona)
Efluvis sicilians. La influència dels Staufen en la cultura visiva de la Corona d'Aragó a l'època de Jaume II

SESSIÓ DE MATÍ

Els límits del luxe

- 10'00 h Antonio José **MIRA**, (Universitat de València)
El lujo cotidiano. Difusión social del consumo suntuario en la Valencia medieval
- 11'00 h Pausa
- 11'30 h Maria Giuseppina **MUZZARELLI** (Università di Bologna)
Il disciplinamento del lusso fra Medioevo ed Età Moderna: obiettivi, strumenti e confronti fra diversi paesi
- 12'30 h Juan Vicente **GARCÍA MARSILLA** (Universitat de València)
Ordenando el lujo. Ideología y normativa suntuaria en las ciudades valencianas (siglos XIV y XV)
- 13'30 h Ximo **COMPANY** (Universitat de Lleida)
Conclusions

L'objectiu d'aquesta reunió científica, *MERCATS DEL LUXE, MERCATS DE L'ART. LA CORONA D'ARAGÓ I LA MEDITERRÀNIA EN ELS SEGLES XIV I XV*, es començar a estudiar el consum d'alt nivell, les seues implicacions econòmiques i socials, i les respostes ideològiques que va generar, en un àmbit geogràfic que fins ara ha restat bastant marginat de les grans recerques, però que ofereix una riquesa documental i patrimonial de gran calat per als segles tardomedievals, com és la Mediterrània noroccidental.

Des d'aquesta perspectiva pretenem interrogar-nos sobre el gust, l'estètica, les modes i aquells que les dictaven, el distint paper de prínceps, nobles, corporacions municipals, religiosos o mercaders rics en la demanda artística i sumptuària, i els circuits de contacte entre uns territoris i altres. Però també haurem de reservar un lloc important als artesans de l'art, a les relacions dels comitents amb els creadors i a la circulació dels artistes a l'interior d'aquesta vasta zona geogràfica. I, finalment, front a aquests fenòmens d'alt consum, convindrà a més interrogar-nos sobre la seua difusió cap a les capes intermèdies de la societat, i sobre la reacció de les elits davant d'aqueix procés, en particular a través de les crítiques dels predicadors o dels esforços dels poders públics per dictar lleis sumptuàries.

Director: Juan Vicente **García Marsilla** • Secretari: Antonio José **Mira Jódar**

Col·laboren

Departament d'Història de l'Art, Facultat de Geografia i Història
Avda Blasco Ibáñez 28, 46010 València • Telf. 963864241 / Fax. 963864496
www.uv.es/hart • dpto.historia.arte@uv.es

Departament d'Història Medieval, Facultat de Geografia i Història
Avda Blasco Ibáñez 28, 46010 València • Telf. 963864244 / Fax: 963864460
www.uv.es/hmedieval • Dep.Historia.Medieval@uv.es

AQUEST CONGRÉS HA REBUT UNA AJUDA DEL VICERECTORAT D'INVESTIGACIÓ DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

